

Bruria Zsuzsa

A FÉRJEMET MEGETTE A MEDVE

Drága édes kicsi férjem mindig azzal kábított, hogy őt élete végén meg fogja enni a medve. És persze röhögött is hozzá, úgyhogy erős kéte-lyeim voltak azzal kapcsolatban, hogy komolyan gondolja a medve felkeresését, hogy meggyőzze. Én is gyakran fantáziáltam arról, hogy nyomtalanul tűnjek el, és lehetőleg senki se tudja meg, hogy meghaltam, még ő sem. Felállt a hátamon a szőr és kivert a hideg verejték arra a gondolatra, hogy egyesek majd arra vetemednek, hogy a fb-oldalamon kiírják, nyugodjak békében, meg hogy legyen könnyű nekem a föld. Hát kösz, nem! nem akarok békében nyugodni, és főleg utálok, ahogy minden halottat szegénykémnek titulálnak. Van, aki úgy tekint mások halálára, mintha vesztesek lennének, míg a túlélők meg győztesek. Ennek mégis mi értelme van? Pfúj. Mind meghalunk és mindannyian győztesek vagyunk, mert ÉLTÜNK – és ebbe más is belehalt már, ahogy a költő fogalmazott. De hogy lehetne tényleg eltűnni nyomtalanul? Elég gyakran kaptam azt a nem túl eredeti javaslatot, hogy vessek magam egy élő vulkánba. Persze ez számomra is evidens elképzelés, de finnyás vagyok a fájdalomra és megvetem a fizikai szenvedést. Magam számára is nyomtalanul és fájdalommentesen kell eltűnnöm. Szeretném észre se venni. Ezért is nem hittem a férjemnek, hisz nem túl esztétikus élmény, ha egy medve egyenként letépi a végtagjaidat, szétharapja a torkodat vagy kitépi a beledet. De ha ezt felhoztam neki, csak röhögött, mint aki nagyon tud valamit, amit soha a büdös életben nem fog elárulni nekem, akárhogy is pítizek neki. Próbáltam megcáfolni ezt az erdőbe költözési tervét, például azzal, hogy kizárt, mert ott nem fogja tudni követni kedvenc baseballcsapata meccseit, de csak röhögött, és mondta, hogy majd visz magával tranzisztoros rádiót. Igen, mert akkor még, több mint négy évtizede, csak a tranzisztoros rádiót tudta felhozni, hogy lesöpörje a kifogásaimat, amire azt válaszoltam neki kicsit frusztráltan, hogy abból hamar ki fog fogyni az elem. De erre is csak röhögött. A későbbi évtizedek során a rádió persze mobiltelefonná nemesült, amit szoláris energiával fog működtetni egy fa tetejéről. Mondtam neki, hogy ugyan már, olyan vénen már nem fogja tudni megmászni azt a fát. De erre is csak legyintett és röhögött.

Édes kicsi férjemnek küldetései voltak, mint egy matrónak vagy katonának. A világ különféle tájain forgatott filmekben volt világitó nagymester. A filmekben habléányokat vadásztak le sérült lelkű milliárdos családok gyerekei, vagy magányos sorozatgyilkosok fojtottak úszómedencébe nőket, esetleg maga Schwarczai szállt alá tengeralattjáróval, hogy szétlője az alvilág úrnőjének titkos barlangját. Drága édes kicsi férjecskémnek szokása volt hónapokra, majd évekre, később már évtizedekre is eltűnni, és imádott váratlanul felbukkanni a semmiből, mint Poszeidón, a tengerek ura, és természetesen vette, hogy akármennyi idő telt is el, én mindenkoron boldogan pihegve a rendelkezésére állok, úgyhogy egyszer, még házasságunk elején eléggé meglepődött, sőt hinni se akart a fülének, mikor több hónapnyi hiányzás után váratlanul megjelent New York-i lakásom ajtaja előtt, éjszaka fél háromkor kitartóan kopogtatva, és én meg erre végre jól beolvastam az édes kicsikémnek. Dühösen másztam ki az ágyból, lábujjhegyen óvakodtam az ajtóig, és a tűzvonalból elállva, egy oldalsó beugróból kérdeztem a szigorúan lelakatolt ajtón keresztül (elvégre New Yorkban voltunk, bárkinek eszébe juthatott szétlőni a záramat, ha nem nyitom ki), hogy ki a fene vagy?

– Robertó vagyok, nyisd ki – suttopta töredelmesen és behízelve.

És miért nem a barátnődhöz mérsz? Elvesztetted a lakcímét? – kérdeztem pattogva, mire ő arcátlanul visszakérdezett.

– Milyen barátnőm?

– Tudod, aki gyereket szült neked – feleltem, és elindultam vissza az ágyikómba, de ő erre olyan tündérien robertósan fogta könyörgésre, aminek nem voltam képes ellenállni, és durcásan résnyire nyitottam az ajtót, de a láncot már nem vettem le, nehogy félreértse és benyomuljon. Maszatos volt, izzadt és gyűrött, mint aki egy hónapja nem látott fürdővizet.

– Úgy nézel ki, mint aki most jött fel a bányából – vágtam az arcába kegyetlenül.

– Akkor beengedsz zuhanyozni? – kérdezte magabiztos kedves-séggel, kissé ittas állapotban.

– Anyád pár blokkra lakik innen, menj szépen hozzá, zuhanyozz le, öltösz tiszta ruhát, vegyél nekem valamilyen finom illatú virágot, és próbálkozz újra reggel – feleltem, és úgy rácsuktam az orrára az ajtót, hogy csak pislogott.

Erre később nem is emlékezett! A sztorit már úgy mesélte filmes világosító haverjainak, hogy a feleségem bányásznak nézett – amin

gurgulázva nevettek –, végül beengedett, majd együtt lezuhanyoztunk és egy hatalmasat hemperegtünk.

– Nem henteregtünk, mert eleve be se engedtelek – sziszegtem összeszorított szájjal, de ő fel se vette. Annyira biztos volt a dolgában, hogy lazán és örökre átírta a sztorit a fejében. Neki nem lehet ellenállni, őt egyszerűen nem lehet elutasítani, ezért nem is utasítottam el, hanem euforikusan őrjöngve henteregtem vele, és jónapot.

– De nem, mert be sem engedtelek! – ismételtem lassan, nyomatékosan szótagolva, hogy a szomszéd is értse, 38 évvel később is makacsul, jól bepipulva, hogy minden hiába, mert még csak észre se vette, milyen keményen tartottam magam és álltam ellen a csábításnak.

Aztán váratlanul, mikor már vén voltam, mint az országút, és már rég visszaköltöztem az őskontinensre, felhívott egy ismeretlen férfi Amerikából, hogy ne haragudjak a zavarásért, de úgy gondolta, kötelessége a tudomásomra hoznia, hogy véletlenül éppen fényképezett az erdőben egy fán, mikor látta, hogy megtámad valakit egy medve, és aztán jókat falatozik belőle. És ha akarom, elküldi a felvételeket, amiket készített, mert hosszas nyomozás után sikerült összeraknia, hogy akit megevett a medve, az az én férjem, és ebben egészen biztos, mert még a házassági papírunkat is megszerezte, és pontosan tudja, hogy a Brooklyn híd tövében adtak össze minket majd fél évszázada, karácsony napján. Első elképedésemben nem is válaszoltam a hallózó úriembernek, hanem mint akin meghúzták a ravaszt, nekiállt sugárhajtással pörögni, kombinálni az agyam, és arra jutottam, hogy így akar megtréfálni a férjem, mert Amerikába akar csábítani, ami már hosszú évek óta nem sikerül neki. Pedig anno, mikor először hozta fel a medveügyet, még fel is ajánlottam, hogy oké, akkor én az erdőszélre költözöm egy kis faházba, és bármikor, amikor kedve támad hozzám, meglátogathat, de a férjem akkor még kőkeményen ragaszkodott ahhoz, hogy ha eljön az idő, akkor ő bizony egyedül akar az erdőbe menni, és nem szeretné, ha én ott lábatlankodnék az erdő szélén, mert akkor ő úgy érezné, nyomást gyakorolok rá, hogy ne tudja kivitelezni a tervét.

– Egyáltalán tisztában vagy vele, hogyan szippantod fel a teret magad körül? – kérdezte tőlem vádlóan. – Nem marad oxigén a világban nekem, az állatoknak meg a növényvilágnak.

– Hát akkor kapd be a teredet és nyeld le keresztbe! – kiabáltam rá dühösen, és soha többet nem hoztam szóba, hogy odaköltöznék az erdőszélre epekedő hajadonnak.

Szóval nem válaszoltam az ismeretlen, hallózó hívónak, hanem szépen, csendben és óvatosan letettem a telefont. El is tipegtem a telefon mellől, arra az esetre, ha megint támadna. És lőn. Újra meg újra csörgetett, de nem vettem fel. Mi van, ha egy kéjgyilkos telefonált rám, követett, nyomozott, kiismert, és tudja, milyen kíváncsi természet vagyok, elcsábít az erdőbe ezzel a béna medvezabálós történettel, és odadob a medvének vacsorára, hogy közben fotózhassa az eseményt.

Napokig nem aludtam. Éjszakákat kóvályogtam szülővárosom hídjain oda és vissza, és ettem magam. Rájöttem, hogy mindenáron találkozni akarok a medvével, hátha kiderül valami. Végére kell járjak a történetnek. Például, hogy az egész csak egy nagy vicc, és míg bámulom a medvét, hogy kicsaljnak belőle valami információt, a férjem hátulról befogja a szemem, és felröhög.

Mindenesetre pár nap múlva megérkezett egy boríték fényképekkel, amelyek neveltségesek voltak. A fotókon homályos pacnik, mindent eltakartak a fák lombjai, de azért ki lehetett venni egy darab medvepraclit, meg egy tornacipőt, ami a férjem kedvenc márkája volt. Egy használtat ebből egyszer leselejtezett nálam, és én már lassan tizenöt éve abban sántikálok. Tudom, neveltséges, de ez a sok béna fotó végül meggyőzött.

Normális esetben két életre való holmit is pakolok utazásra, de most egyre csak az járt a fejemben, hogy nem megyünk bőrönddel a másvilágra, úgyhogy egyetlen hátzissákkal és egy Északi-sarkra való hálózissákkal indultam. A kanadai határ közelébe igyekeztem, a Panhandle nevű nemzeti erdőbe, melyet férjem gyakran emlegetett. Utazásom előtt körbetelefonáltam a környék kisebb településeit, mígnem a Medvefog nevű helység kocsmárosa halványan emlékezett egy fickóra, aki sok évvel ezelőtt hagyott neki 100 dollárt a pulton, hogyha netán a felesége keresné, igazítsa útba, melyik erdei ösvényen kell elindulnia. Egy vonattal, három repülővel és egy helyi busszal érkeztem végül Medvefogba, ahol a helység határában felállított térképen megtaláltam a nevemet, *Darling Zsuzsa!*, a férjem kézjeggyével, valamint piros filctollal berajzolt szívecsskéket és nyilakat.

Az erdőszélen rám bukkant az egyik erdész, és figyelmeztetett, nem biztonságos egyedül kirándulni, mert nemrég itt sajnos egy medve megevett egy embert. Gyanakodva mértem végig, vajon őt is a férjem küldte?, esetleg ő volt a telefonáló?, vajon egy magányos sorozatgyilkos, aki most a bizalmamba akar férközni? Az erdész, látva bizalmatlanságomat, megmutatta a jelvényét és igazolványát, és felajánlotta, hogy

elkísér egy darabon. Ekkor állt be az összeesküvéselemélet-túlterhelés fejében, és teljesen lebénultam, mozgásképtelenné váltam. Eszembe jutott John Barth *Az út vége* című könyve, melyben a főhős a döntésképtelensége tetőfokán paralizálódott, és napokig képtelen volt felállni egy buszpályaudvar padjáról. Végül egy fekete sarlatán pszichológus mentette meg, aki elmondta neki, hogy döntéseknél teljesen felesleges gondolkodni és mérlegelni. Ha két út közül kell választania, válassza mindig a jobb kéz felől esőt, és kész. Ha túl sok lehetőség közül kell választania, akkor válassza mindig azt, amelyik legelőször jutott eszébe, illetve végső esetben alkalmazza az abc-szabályt, azaz válassza mindig azt a cselekedetet, amelyik előbb jön az abc-ben. Az erdészt közben szerencsére elhívták a rádió adó-vevőjén, én meg észrevettem egy fából kreált hágcst az egyik fatörzsön az ösvény mentén, melyen elindultam. Azonnal tudtam, hogy erre a fára fel kell mászjak. És jól tettem, mert vagy 10 méteres magasságban valaki összetakolt egy helyes kis platformot párnákkal meg takarókkal. Rögtön el is szenderedtem, és csak hajnalban ébredtem valakinek az erős jelenlétére, egy irtózatosan tömény vadállati szagra. Egy medve meredt rám. Rendben – gondoltam –, ha így kell végeznem, állok elébe, mást nagyon úgyse tehetek. A medve elindult lefele, és időről időre visszanézett rám, mintha hívogatna. Nem gondolkodtam, nem mérlegeltem, csak tettem, ami először eszembe jutott, és követni kezdtem. Egy tűzrakó helyhez vezetett, a hamuból kikapart pár szem sült krumplit, és felém gurította. Aztán a medve eltűnt. A hamu mellett megtaláltam a férjemet egyik gyaloglócipőjét. Magamhoz vettem, visszatértem a platformra, és megint elaludtam. Reggel szederszagra ébredtem, egy nagy kupac állt az orrom előtt, a medve meg letről figyelte, hogyan falom be egyenként az egészet. Aznap délután a patakából még pisztrángot is hozott nekem. És ez így ment nap mint nap. Bevallom, nemsokára már egymásba bújva aludtunk a platformon. Meggyőződésemmé vált, hogy a medve a férjémmé szublimálódott, miután valószínűleg felzabálta. A múltban is mindig úgy volt, hogy amikor épp nem csavargott a nagyvilágban, vagy épp nem más nők után kajtatott, hanem pár hétre, hónapra megpihent nálam, akkor rendkívül törődő volt. Imádott főzni, kedvemben járni, gondoskodni rólam. Nem tudom, hány év telt el így boldogságban a medvével, mert már olyan öreg és gyagya voltam, hogy összefolyt az idő, és már minden életesemény elmosódott, ahogy az eső mossa szét a vízfestékes papíron a tengert. És akkor egy hajnalon meghallottam a röhögését letről. Ott állt rozogán, félig vakon és rongyosan a férjemet, és fel akart

mászni hozzám. Azt mondta, szerelmeskedni van kedve, hemperegni velem a málnásban. A medve meg fenyegetően hörögni kezdett, magához szorított, majdnem kiszorította belőlem a szuflát.

– Sajnálom, de nem jöhetsz fel, mert megöl a medve!

– De az nem lehet, hisz én szelídítettem meg, én tanítottam be éveken át!

– Ember tervez, medve végez! Menj, fuss, és ne nézz hátra!

– De örülten hiányzol! – kiáltott fel kétségbeesetten a férjem.

– Nekem is hiányzol, de homok szóródott a gépezetbe. Valamit elszámoltál. Én már örökre az övé vagyok.

És akkor az én édes kicsi férjem leült a fa alá, és könnyekkel a szemében vigasztalhatatlanul kiáltotta: – Én már soha többé nem megyek sehova, és azt se bánom, ha most már tényleg és végleg és örökre felfal a medve.

És akkor feltámadt bennem a férjem iránti vágy, hogy legalább még egyszer az életben együtt henteregjünk a málnásban, miután lubickoltunk egy jót a pisztrángos pataokban. De tudtam, hogy késő bánat, és kétségbeesetten lekiáltottam neki:

– Hát nagyon úgy néz ki, hogy valamelyikünket most már aztán tényleg meg fogja enni a medve!

És ekkor a medve váratlanul lehuppant a hátsójára, csodálkozva abbahagyta a hörgést, és nekiállt lefele szimatolni, mint akinek jutott eszébe számtalan szebbnél szebb gondolat. Lemászott, a vállára vetette a férjemet, és felhozta a platformra. Mi meg örömmel elfelejtettük, hogy olyan vének vagyunk, valójában már azt se tudjuk, fiúk vagyunk-e, vagy lányok. És attól kezdve boldogan élünk hármasban, míg meg nem haltunk, pontosabban míg a medve meg nem evett bennünket, illetve mi a medvét, attól függően, hogy melyikünk kelt fel korábban.

Élet és Irodalom, 2022. szeptember 2. (LXVI. évf. 35. szám)